

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR.410.008.01.2022

Pani
Natalia Selinger
Prezes Zarządu
Luxoft Poland sp. z o.o.
ul. Krakowska 280
32-080 Zabierzów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/011 – Wspieranie inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Luxoft Poland sp. z o.o., ul. Krakowska 280, 32-080 Zabierzów (<i>Spółka</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Natalia Selinger, Prezes Zarządu Spółki od 1 października 2020 r. (<i>Prezes Zarządu</i>). Poprzednio stanowisko Prezesa Zarządu pełnili: Dmitry Loschinin od 16 czerwca 2010 r. do 1 maja 2019 r. oraz Łukasz Macuda od 1 maja 2019 r. do 30 września 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wykonywanie zobowiązań wynikających z umowy wsparcia. 2. Efekty systemu wspierania inwestycji.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 1 kwietnia 2022 r., z wykorzystaniem dowodów dotyczących przedmiotu kontroli, wykraczających poza ten okres.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Szymon Stokłosa, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/67/2022 z 12 kwietnia 2022 r. (akta kontroli str.1-12, 148-161)

¹ Dz. U. z 2022 r., poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W kontrolowanym okresie Spółka nie w pełni wykonała zobowiązania określone w umowie o udzielenie pomocy publicznej w formie dotacji celowej, zawartej z Ministrem Gospodarki w 2015 r.

Rzeczowy zakres Inwestycji³ został zrealizowany w postaci rozwoju usług IT na potrzeby sektora bankowego, a po zakończeniu Inwestycji Spółka nadal prowadziła działalność gospodarczą w zakresie objętym wsparciem na podstawie umowy zawartej z Ministrem Gospodarki 10 listopada 2015 r.⁴

Nakłady na Inwestycję [...] ⁵ przekroczyły minimalny poziom określony w Umowie. Nie udało się natomiast – według stanu na koniec realizacji Inwestycji (grudzień 2020 r.) – osiągnąć zakładanego poziomu nowo utworzonych miejsc pracy, w tym dla osób z wyższym wykształceniem, w stosunku do tzw. bazy zatrudnienia, tj. średniego zatrudnienia z 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o wsparcie. Spółka wykazała wprawdzie wzrost zatrudnienia związanego z Inwestycją o [...] ⁶ etatów, jednakże nie był on wyliczony zgodnie z wyżej opisanymi założeniami Umowy. Przyrost nowych miejsc pracy obliczony zgodnie z zapisami Umowy wyniósł na koniec 2020 r. [...] ⁷ etatów. Efekt wsparcia Inwestycji dotyczący wzrostu zatrudnienia był tym samym ograniczony i wyniósł [...] ⁸ poziomu zakładanego w Umowie. Dopiero zmiana zapisów Umowy dotycząca sposobu liczenia nowych miejsc pracy w ramach Inwestycji, zawarta w podpisanym 27 grudnia 2021 r. aneksie nr 4, znosząca obowiązek uwzględniania bazy zatrudnienia spowodowała, że Spółka wypełniła w powyższym zakresie zobowiązania umowne.

W okresie trwałości Inwestycji w 2021 r. nakłady inwestycyjne utrzymano na wymaganym poziomie, natomiast liczba nowo utworzonych miejsc pracy wzrosła do [...] ⁹ etatów.

W toku realizacji Umowy strony zawarły cztery aneksy skutkujące m.in. wydłużeniem okresu realizacji Inwestycji do końca 2020 r. oraz poszerzeniem jej zakresu terytorialnego o nowe lokalizacje w Zabierzowie, Gdańsku i Warszawie co ułatwiło realizację zobowiązań umownych po stronie Spółki.

Sposób prowadzenia ewidencji księgowej kosztów Inwestycji był niezgodny z Umową, ponieważ nie dawał możliwości ich jednoznacznego ustalenia, bieżącego monitorowania i weryfikacji, w tym kontroli. Nie został również określony w polityce rachunkowości, ani nie wynikał z żadnego innego dokumentu obowiązującego w Spółce. Szczegółowe badanie 11 dowodów księgowych dotyczących wydatków poniesionych w ramach Inwestycji nie wykazało nieprawidłowości. Wpisywały się one

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

³ Inwestycja pod nazwą: „Centrum rozwoju i kompleksowej obsługi kluczowych procesów IT dla sektora bankowego” realizowana w Krakowie i we Wrocławiu, dalej: *Inwestycja* lub *Projekt*.

⁴ Umowa nr IV/848/P/15014/2830/15/DIW z dnia 10 listopada 2015 r. Dalej: *Umowa*.

⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902; dalej: uodip) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022, poz. 1233; dalej: uoznk) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wielkości przekroczenia. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

w zakres rzeczowy Inwestycji, zostały poniesione w okresie jej realizacji, a zakupione towary i usługi zostały dostarczone lub wykonane.

Spółka terminowo przekazywała Ministerstwu sprawozdania przewidziane w Umowie, jednak część danych w nich zawartych nie odpowiadała wymogom Umowy. Dotyczyło to wykazywania liczby nowo utworzonych miejsc pracy bez uwzględniania tzw. bazy zatrudnienia¹⁰. Nieprawidłowo podawano również w latach 2018-2022 informacje o wysokości zapłaconych przez Spółkę podatków i wyników sprzedażowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Od 10 listopada 2015 r. Spółka wykonywała zawartą z Ministrem Gospodarki¹¹ Umowę, na mocy której Minister zobowiązał się do udzielenia jej wsparcia w formie dotacji celowej¹² w związku z inwestycją pod nazwą: „Centrum rozwoju i kompleksowej obsługi kluczowych procesów IT dla sektora bankowego” realizowaną w Krakowie i we Wrocławiu.

Maksymalną kwotę dotacji określono na 11 730 tys. zł. Spółka zobowiązała się w Umowie do utworzenia najpóźniej do 31 grudnia 2019 r. 1350 nowych miejsc pracy (w tym co najmniej 1296 dla osób z wyższym wykształceniem) w przeliczeniu na pełne etaty w stosunku do średniego zatrudnienia z 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o wsparcie, które wynosiło 897 etatów, z zastrzeżeniem, że do liczby miejsc pracy utworzonych w związku z Inwestycją zaliczane będą miejsca pracy powstałe po złożeniu wniosku o wsparcie, tj. po 25 września 2015 r. Każde utworzone miejsce pracy miało być utrzymane przez co najmniej 5 lat od dnia jego utworzenia.

Planowany harmonogram zatrudnienia w ramach Inwestycji, stanowiący załącznik do Umowy, określał liczbę nowych miejsc pracy dla poszczególnych lat w okresie 2015-2019.

W Umowie Spółka zobowiązała się do poniesienia kosztów Inwestycji w kwocie co najmniej 5 527 tys. zł oraz do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie objętym wsparciem i utrzymania Inwestycji w ww. kwocie przez okres co najmniej 5 lat od dnia zakończenia jej realizacji.

Wsparcie w maksymalnej kwocie 11 730 tys. zł miało zostać wypłacone Spółce w pięciu częściach.

(akta kontroli str. 17-64)

W toku realizacji Umowy strony zawarły łącznie cztery aneksy do Umowy, w których m.in. zmieniono harmonogram zatrudnienia, wydłużono okres realizacji Inwestycji, zmieniono jej zakres terytorialny, obniżono próg minimalnego poziomu utworzenia nowych miejsc pracy (1080 zamiast 1215) oraz minimalny poziom nowotworzonych etatów dla osób z wyższym wykształceniem (1037 zamiast 1296), a także obniżono wskazany poziom średniego zatrudnienia z 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o wsparcie z 897 do 0 etatów.

(akta kontroli str. 65-107, 201-235)

¹⁰ W sprawozdaniach finansowo-rzeczowych przekazanych przez Spółkę w latach 2018-2021.

¹¹ Minister właściwy do spraw gospodarki; dalej: *Minister*.

¹² Ze środków przeznaczonych na realizację Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020, stanowiącego załącznik do uchwały nr 122/2011 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2011 r. Od 8 czerwca 2016 r., na mocy uchwały Nr 60/2016 Rady Ministrów, był to Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2023. W okresie od 2018 r. program został zmieniony uchwałami Rady Ministrów: Nr 3/2018 z dnia 3 stycznia 2018 r. (zwiększenie budżetu Programu) oraz Nr 116/2019 z dnia 1 października 2019 r. (m.in. wydłużenie okresu przyznawania wsparcia do 2030 r.); dalej: *Program*.

Od października 2015 r. do marca 2022 r. w ramach Inwestycji utworzono (w przeliczeniu na pełne etaty) [...] ¹³ nowych miejsc pracy, w tym [...] ¹⁴ dla osób z wyższym wykształceniem ¹⁵. Natomiast na 31 grudnia 2020 r., tj. na koniec realizacji Inwestycji, było to [...] ¹⁶ nowych miejsc pracy, co oznaczało wykonanie postanowień Umowy w [...] ¹⁷, w tym [...] ¹⁸ miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem, co oznaczało wykonanie postanowień Umowy w [...] ¹⁹.

Dla poszczególnych lat 2015-2020 utworzono lub zlikwidowano w ramach Inwestycji odpowiednio:

- w 2015 r. – utworzenie [...] ²⁰ nowych etatów,
- w 2016 r. – utworzenie [...] ²¹ etatów (narastająco [...] ²²),
- w 2017 r. – utworzenie [...] ²³ etatów (narastająco [...] ²⁴),
- w 2018 r. – likwidacja [...] ²⁵ etatów (narastająco [...] ²⁶),
- w 2019 r. – likwidacja [...] ²⁷ etatów (narastająco [...] ²⁸),
- w 2020 r. – utworzenie [...] ²⁹ etatów (narastająco [...] ³⁰).

W okresie trwałości projektu (styczeń 2021 r. – marzec 2022 r.) Spółka zwiększyła zatrudnienie w ramach Inwestycji łącznie o [...] ³¹ etatów.

(akta kontroli str. 349-360)

¹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵ Dane obejmują pracowników zatrudnionych we wszystkich lokalizacjach Spółki, w tym włączonych do Inwestycji aneksem nr 2 (Zabierzów i Gdańsk) oraz aneksem nr 3 (Warszawa).

¹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²² Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

W latach 2015-2019³² Spółka poniosła łączne koszty Inwestycji w wysokości [...] ³³ tys. zł, co stanowiło [...] ³⁴ kwoty zapisanej w Umowie (5 527 tys. zł). Dla poszczególnych lat było to: w 2015 r. – [...] ³⁵ tys. zł, w 2016 r. – [...] ³⁶ tys. zł, w 2017 r. – [...] ³⁷ tys. zł, w 2018 r. – [...] ³⁸ tys. zł³⁹ i w 2019 r. – [...] ⁴⁰ tys. zł⁴¹.

W 2020 r., w związku z włączeniem do Inwestycji oddziału w Warszawie⁴², wliczono do niej nakłady poniesione w tej lokalizacji (pomniejszone o zlikwidowane środki trwałe) w kwocie [...] ⁴³ tys. zł, co zwiększyło łączne koszty Inwestycji na koniec 2020 r. do [...] ⁴⁴ tys. zł ([...] ⁴⁵ % kwoty zapisanej w Umowie).

W okresie trwałości projektu Spółka utrzymała wartość Inwestycji na wymaganym poziomie, wartość zlikwidowanych środków trwałych wycofanych z Inwestycji na skutek likwidacji w 2021 r. wyniosła [...] ⁴⁶ tys. zł. Łączna kwota nakładów inwestycyjnych poniesionych przez Spółkę w ramach Projektu na koniec 2021 r. wynosiła [...] ⁴⁷ tys. zł ([...] ⁴⁸ % kwoty zapisanej w Umowie).

(akta kontroli str. 361-364)

W latach 2015-2021 Spółka otrzymała w ramach Programu na realizację Inwestycji łączne wsparcie w wysokości 10 241,7 zł, co stanowiło 87,31% maksymalnej kwoty wsparcia zapisanej w Umowie. Dla poszczególnych lat było to: w 2015 r. – 2 607,6

³² Pomimo wydłużenia okresu realizacji Inwestycji do końca 2020 r., termin poniesienia kosztów Inwestycji pozostał niezmienny – do 31 grudnia 2019 r.

³³ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁹ Do kosztów Inwestycji w kwocie [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy] tys. zł doliczono nakłady inwestycyjne poniesione w Gdańsku oraz Zabierzowie (lokalizacje włączone do Inwestycji aneksem nr 2 zawartym 17 grudnia 2019 r.), pomniejszone o wartość wycofanych środków trwałych w wysokości [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy] tys. zł.

⁴⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴¹ Koszty Inwestycji poniesione w 2019 r. w kwocie [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy] tys. zł zostały pomniejszone o wartość wycofanych środków trwałych w wysokości [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy] tys. zł.

⁴² Aneksem nr 3 z 21 grudnia 2020 r. zmieniono zakres terytorialny Inwestycji, poszerzając go o oddział w Warszawie, jednocześnie nazwa Inwestycji została zmieniona na: „Projekt utworzenia Centrum rozwoju i kompleksowej obsługi kluczowych procesów IT dla sektora bankowego w Krakowie, Zabierzowie, Wrocławiu, Gdańsku i Warszawie”.

⁴³ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

tys. zł, w 2016 r. – 3 475,6 tys. zł, w 2017 r. – 1 737,8 tys. zł, w 2018 r. – 260,7 tys. zł, w 2019 r. – 1 160,1 tys. zł i w 2021 r. – 1 000,0 tys. zł.

Obniżenie pomocy wypłaconej Spółce w 2018 i 2019 r. (łącznie o 1 488,3 tys. zł) wynikało z niewywiązania się z zapisów Umowy dotyczących utworzenia nowych miejsc pracy. Do końca 2018 r. Spółka miała utworzyć 1100 nowych miejsc pracy, tymczasem – jak sprawozdała – utworzyła 930. W związku z powyższym Minister dokonał proporcjonalnego zmniejszenia dotacji wypłaconej w grudniu 2018 r. o 1 477,1 tys. zł. W 2019 r. Spółka miała utworzyć kolejnych 120 miejsc pracy (łącznie od początku Inwestycji 1050). Zgodnie ze sprawozdaniem Spółki poziom nowych etatów utworzonych i utrzymanych na koniec 2019 r. wyniósł [...]⁴⁹. W związku z powyższym Minister dokonał proporcjonalnego zmniejszenia dotacji wypłaconej w grudniu 2019 r. o 11,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 174-193, 257-304, 381-382)

2. Na podstawie Umowy Spółka była zobowiązana do prowadzenia zapisów księgowych w sposób umożliwiający jednoznaczne ustalenie, bieżące monitorowanie i weryfikację, w tym kontrolę, kosztów Inwestycji.

W toku realizacji Umowy w grudniu 2015 r. Spółka zwróciła się do Ministerstwa o wyjaśnienie sposobu prowadzenia ewidencji księgowej na potrzeby realizacji Umowy. W odpowiedzi uzyskano informację: *„Nie ma jednolitych wytycznych jak powinna wyglądać ewidencja. Ewidencja powinna być prowadzona w taki sposób aby Przedsiębiorca w każdej chwili mógł określić zakres wydatków i dane dot. Zatrudnienia w ramach wspieranej inwestycji. Nie ma wymogu wydzielenia kont. Przedsiębiorca prowadzi ewidencję według dowolnej metody w taki sposób aby były dostępne dane w zakresie objętym umową.”*

Zastępczyni głównego księgowego odpowiedzialna za sporządzanie raportów (sprawozdań finansowo-rzeczowych) wskazanych w Umowie wyjaśniła, że do Programu kwalifikowane były wyłącznie środki trwale przypisane do lokalizacji, w których realizowana była Inwestycja (biura w Krakowie i Wrocławiu wskazane jako miejsce realizacji Projektu). Dla takich środków trwałych w momencie wprowadzania danych do systemu księgowego był nadawany znacznik/parametr „PAIZ”, który wskazywał, iż dany zakup został zrealizowany w ramach Inwestycji. Po zawarciu aneksów nr 2 i 3 do Umowy i rozszerzeniu zakresu Inwestycji o biura zlokalizowane w Gdańsku i Warszawie, Spółka zaliczyła do kosztów Inwestycji retrospektywnie wydatki na środki trwale znajdujące się w tych lokalizacjach, nie były one jednak oznaczone przy pomocy znacznika/parametru „PAIZ”, a ich identyfikacja odbywała się w odmienny sposób – poprzez przypisanie do konkretnych lokalizacji.

Przyjęte rozwiązania nie zostały zawarte w polityce rachunkowości w rozumieniu art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵⁰, ani w żadnej innej pisemnej procedurze lub dokumencie umożliwiającym ich weryfikację w toku kontroli. Stosowana przez Spółkę polityka rachunkowości nie została sformułowana w postaci odrębnego dokumentu. Z wyjaśnień Prezes Zarządu wynikało, że Spółka posiadała politykę rachunkowości zawartą we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego Spółki zawierającemu opis przyjętych zasad, stosowanych metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego. Uzupełnieniem polityki rachunkowości były obowiązujące w Spółce szczegółowe procedury zawarte w 40 wewnętrznych

⁴⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm., dalej: *ustawa o rachunkowości*.

instrukcjach dotyczących poszczególnych modułów systemu księgowego oraz dekretacji operacji w systemie księgowym.

Zastępczyni głównego księgowego wyjaśniła, że w Spółce istniały ustne wytyczne dotyczące kwalifikowania kosztów na rzecz Inwestycji, które pełniły rolę procedury/instrukcji. Spółka kwalifikowała wydatki w momencie przyjmowania danego środka trwałego do systemu księgowego na podstawie informacji o planowanej lokalizacji środka trwałego zawartej w zamówieniu. Ponowna weryfikacja następowała w momencie sporządzania sprawozdania do Ministerstwa. Lista nowych środków trwałych zakupionych w ramach Inwestycji była przesyłana do działu administracyjnego w celu dodatkowej weryfikacji lokalizacji danego środka trwałego. W przypadku, w którym dany środek trwały znajdował się w lokalizacji zgodnej z Umową oraz nie został w międzyczasie zlikwidowany, był on kwalifikowany jako zakup w ramach Inwestycji i był ujmowany w sprawozdaniu.

Z informacji przekazanych przez Dyrektora Generalną Ministerstwa Rozwoju i Technologii⁵¹ wynikało, iż „w trakcie działań kontrolnych w Spółce Luxoft Poland sp. z o.o. zespół kontrolny dokonywał szczegółowej weryfikacji kosztów poniesionych w ramach inwestycji w oparciu o przygotowane i przekazane kontrolującym przez inwestora zestawienia (...)”.

(akta kontroli str. 406-408, 422-433, 451-455, 474-482, 486-495, 509-513)

W kontrolowanym okresie Spółka, na mocy Umowy, przekazała Ministrowi trzy sprawozdania dotyczące realizacji Inwestycji oraz dwie korekty sprawozdań już złożonych⁵², a także jedno sprawozdanie dotyczące utrzymania Inwestycji za 2021 r. Wszystkie sprawozdania przekazywane były z zachowaniem wymaganych Umową terminów oraz z wykorzystaniem obowiązujących wzorów. Dane zawarte w sprawozdaniach odnoszące się do ewidencji księgowej kosztów wynikały z wykazu kosztów przygotowanego przez Spółkę na podstawie ewidencji księgowej.

W sprawozdaniu z 27 stycznia 2021 r. obejmującym cały okres Inwestycji za lata 2015-2020 błędnie wykazano liczbę utworzonych miejsc pracy ([...] zamiast [...] ⁵⁴) oraz liczbę utworzonych miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem ([...] ⁵⁵ zamiast [...] ⁵⁶). Dane zostały zweryfikowane i poprawione przez pracowników Ministerstwa w protokole kontroli realizowanej w październiku 2021 r. Różnice wynikały z dołączenia do wykazu osoby zatrudnionej w grudniu 2020 r., a w przypadku osób z wyższym wykształceniem – z uzupełnienia dokumentacji potwierdzającej wyższe wykształcenie.

⁵¹ Pozyskanych w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

⁵² 28 listopada 2018 r. Spółka przekazała Ministrowi korektę sprawozdania dotyczącego realizacji Inwestycji w okresie 2015-2018. Korekta była odpowiedzią na pismo z 7 listopada 2018 r., w którym Ministerstwo zwróciło się do Spółki o weryfikację i korektę danych zawartych w sprawozdaniu z 26 września 2018 r. w zakresie: sposobu prezentacji danych dotyczących kosztów – brak podsumowań poszczególnych lat, kosztów Inwestycji poniesionych w latach 2015-2017, które różniły się od danych zawartych w protokole kontroli za 2017 r. oraz nieścisłości w liczbie utworzonych miejsc pracy – błędy w podsumowaniach tabeli. 17 grudnia 2019 r. Spółka przekazała Ministrowi zmodyfikowane sprawozdania dotyczące realizacji Inwestycji w okresie 2015-2019, uwzględniające zmiany dokonane aneksem nr 2 do Umowy, dotyczące włączenia nowych lokalizacji i wydłużenia okresu Inwestycji.

⁵³ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Wszystkie sprawozdania dotyczące realizacji Inwestycji w latach 2015-2020 przekazane przez Spółkę w kontrolowanym okresie⁵⁷ zawierały oświadczenie, że miejsca pracy utworzone w związku z realizacją Inwestycji zostały wyliczone zgodnie z definicją określoną w § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy, stanowiącym zobowiązanie Spółki do utworzenia najpóźniej do 31 grudnia 2019 r. 1350 nowych miejsc pracy (w tym co najmniej 1296 dla osób z wyższym wykształceniem) w przeliczeniu na pełne etaty w stosunku do średniego zatrudnienia z 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o Pomoc, które wynosiło 897 etatów. W żadnym z przekazanych sprawozdań nie zamieszczono informacji, jaki jest poziom zatrudnienia w Spółce obejmujący zarówno nowe miejsca pracy tworzone w ramach Inwestycji, jak i etaty istniejące przed rozpoczęciem Inwestycji (czyli bazę zatrudnienia wynoszącą 897 etatów). Do przekazywanych sprawozdań Ministerstwo nie zgłaszało zastrzeżeń, a pracownicy Ministerstwa realizujący kontrole w Spółce w latach 2018-2021 badali jedynie poziom nowo utworzonych miejsc pracy, bez odnoszenia się do wcześniejszego zatrudnienia w Spółce.

W kontrolowanym okresie baza pracowników zatrudnionych przed rozpoczęciem Inwestycji była sukcesywnie redukowana z poziomu [...]⁵⁸ etatów do [...]⁵⁹ etatów (średnie zatrudnienie dla stycznia 2018 r.) oraz do [...]⁶⁰ etatów (marzec 2022 r.), i dla poszczególnych miesięcy okresu 2018-2021, w których przekazywane były ww. sprawozdania, wynosiła odpowiednio: [...]⁶¹ etatów (średniomiesięczne zatrudnienie pracowników z bazy dla września 2018 r. – spadek o [...]⁶² w stosunku do [...]⁶³ etatów średniego zatrudnienia z 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o wsparcie), [...]⁶⁴ etatów (dla listopada 2018 r. – spadek o [...]⁶⁵), [...]⁶⁶ etatów (dla września 2019 r. – spadek o [...]⁶⁷), [...]⁶⁸ etatów (dla grudnia 2019 r. – spadek o [...]⁶⁹) oraz [...]⁷⁰ etatów (dla stycznia 2021 r. – spadek o [...]⁷¹), co szerzej zostało przedstawione w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 44-64,186-193, 246-350, 486-496)

⁵⁷ Sprawozdania z 26 września 2018 r., 28 listopada 2018 r., 26 września 2019 r., 17 grudnia 2019 r. oraz z 27 stycznia 2021 r.

⁵⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶³ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Umowa nakładała na Spółkę obowiązek corocznego⁷² przekazywania danych odnoszących się do Inwestycji w zakresie wysokości zapłaconych podatków CIT, PIT, VAT, podatku od nieruchomości oraz wysokości sprzedaży na rynek krajowy. Spółka terminowo przekazywała stosowne dane, jednak ich zakres nie odpowiadał warunkom Umowy. Raporty przekazywane przez Spółkę w kontrolowanym okresie zawierały dane o łącznej (dla całego podmiotu) wysokości podatków CIT, PIT, VAT zapłaconych przez Spółkę oraz wysokości sprzedaży na rynek krajowy. Tymczasem zgodnie z zapisem Umowy dane przekazywane przez Spółkę miały się odnosić do Inwestycji, co szerzej zostało przedstawione w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W raportach przekazanych przez Spółkę w 2018 i 2019 r. brak było informacji o wysokości zapłaconego podatku od nieruchomości⁷³. Z wyjaśnień Prezes Zarządu wynikało, że Spółka w okresie realizacji Inwestycji nie posiadała nieruchomości i uznała, że brak jakichkolwiek informacji w tym zakresie jest równoznaczny z informacją o braku posiadania nieruchomości, a Umowa nakładała na Spółkę jedynie obowiązek informowania o zapłaconych podatkach, a nie o braku nieruchomości.

Brak przekazywania powyższych danych uznany został przez Ministerstwo jako brak przedmiotowych kosztów po stronie Spółki.

(akta kontroli str. 44-52, 76-80, 236-245, 365-366, 451-455)

W toku realizacji Umowy Spółka kilkakrotnie dostrzegała zagrożenia mogące mieć wpływ na terminową realizację Inwestycji. Było to związane ze zmianami na rynku pracy i trudnością pozyskania odpowiedniej liczby wykwalifikowanych pracowników oraz zmiennością sytuacji gospodarczej związanej z COVID-19. W związku z powyższym w latach 2019 i 2020 Spółka zwracała się do Ministerstwa o zmianę warunków Umowy, skutkiem czego zawarto aneksy nr 2 i 3 wydłużające okres Inwestycji oraz zwiększające jej zakres terytorialny o nowe lokalizacje w Zabierzowie, Gdańsku i Warszawie. W wyniku podjętych działań nie doszło do konieczności dokonywania przez Spółkę zwrotów otrzymanej pomocy publicznej w związku z niezrealizowaniem lub nieutrzymaniem Inwestycji.

(akta kontroli str. 76-104, 208-229)

3. Umowa, jak również wniosek o udzielenie pomocy publicznej złożony przez Spółkę w ramach Programu, nie określały efektów rzeczowych lub jakościowych Inwestycji.

W toku realizacji Projektu w latach 2015-2020 Spółka poniosła nakłady inwestycyjne znacznie przekraczające poziom określony w Umowie: łączne koszty Inwestycji na koniec 2020 r. wyniosły [...] ⁷⁴ tys. zł ([...] ⁷⁵ kwoty zapisanej w Umowie). W głównej mierze wydatki ponoszone były na: zakup zestawów komputerowych, komputerów osobistych, monitorów, telefonów, serwerów, innego drobnego sprzętu komputerowego, wyposażenia biurowego w postaci: biurek, krzeseł, stanowisk do prowadzenia rozmów zdalnych oraz na adaptację powierzchni biurowych w nowo stworzonych lokalizacjach.

W okresie realizacji Umowy Spółka nie posiadała własnych nieruchomości. Korzystała z obcych powierzchni biurowych, dostosowując je do własnych potrzeb. Wartość tych

⁷² Dane miały być przekazywane do 30 kwietnia każdego roku w latach 2016-2026.

⁷³ Aneks nr 2 z 17 grudnia 2019 r. zmieniono treść § 2 ust. 2 Umowy, konkretyzując obowiązek w zakresie przekazywania informacji o zapłaconych podatkach, dodając do treści zwrot „jeśli dotyczy”.

⁷⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

adaptacji wyniosła w latach 2015-2019 [...]76 tys. zł, z czego na 31 grudnia 2021 r. wartość aktywnych inwestycji w obcych środkach trwałych wynosiła [...]77 tys. zł. Z wyjaśnień zastępczyni głównego księgowego wynikało, że w związku z pandemią COVID-19 i przejściem pracowników na tryb pracy zdalnej Spółka podjęła decyzję o zaprzestaniu podnajmowania części powierzchni biurowych. W latach 2020-2021 zrezygnowano łącznie z najmu [...]78 m² powierzchni biurowych zlokalizowanych w [...]79.

Szczegółowemu badaniu poddano 11 faktur o łącznej wartości [...]80 zł, które dokumentowały zakup środków trwałych i usług w latach 2018-2019 w związku z realizacją Inwestycji. Poniesione koszty miały związek z realizowaną Inwestycją i dotyczyły zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia biurowego oraz usług budowlano-wykończeniowych. Dodatkowo w toku oględzin udokumentowano zakup wybranych 12 środków trwałych zakwalifikowanych do Inwestycji i przypisanych do biura Spółki w Krakowie (w tym sprzętu komputerowego, serwerów, akumulatorów, zamykanego modułu do spotkań oraz wyposażenia biurowego). W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 194-200, 361-364, 383-401, 434)

W zakresie tworzenia nowych miejsc pracy w ramach Programu, na koniec 2020 r. Spółka osiągnęła współczynnik [...]81% ([...]82) oraz [...]83% ([...]84) dla osób z wyższym wykształceniem, co oznaczało spełnienie minimalnych poziomów realizacji Inwestycji w tym zakresie wyznaczonych w Umowie (1080 nowych miejsc pracy i 1037 nowych miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem)85.

Szczegółowa analiza dokumentacji kadrowej dla próby 25 pracowników (w tym 24 z wyższym wykształceniem) zatrudnionych w ramach Projektu na 31 marca 2022 r. wykazała, że pracownicy posiadali zawarte umowy pracy ze Spółką oraz przedstawili dokumenty potwierdzające odpowiedni poziom wykształcenia.

W przedstawionej dokumentacji nie wskazano zakresów czynności dla poszczególnych pracowników na zajmowanych stanowiskach. Kierownik działu kadr wyjaśniła, że Spółka dla określenia obowiązków pracowników [...]86. Jest to dokument określający podstawowe obowiązki pracownika zatrudnionego na danym stanowisku. W toku wykonywania przez Spółkę danego kontraktu klienckiego, zakres

⁷⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie miejscowości. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸² Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie sposobu wyliczenia wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸³ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie sposobu wyliczenia wskaźnika procentowego. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁵ Aneks nr 3 z 21 grudnia 2020 r. obniżono próg minimalnego poziomu nowo utworzonych miejsc pracy z 1215 do 1080, powyżej którego Spółka nie musiała zwracać otrzymanego wsparcia, oraz zmieniono minimalny poziom nowo tworzonej etatów dla osób z wyższym wykształceniem z 1296 do 1037, poniżej którego ostateczna kwota należnej pomocy miała zostać proporcjonalnie obniżona.

⁸⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie zasad określania obowiązków pracowników. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

szczegółowych obowiązków pracownika zaangażowanego w realizację kontraktu określany był przez bezpośredniego przełożonego lub kierownika danego projektu.

Na podstawie przedłożonej ewidencji kadrowej ustalono, że na 31 marca 2022 r. spośród [...] ⁸⁷ pracowników ([...] ⁸⁸ pełnych etatów) zatrudnionych w ramach Inwestycji [...] ⁸⁹ pracowników realizowało bezpośrednio zadania z nią związane (byli to m.in.: programiści, kierownicy projektów, koordynatorzy procesów, testerzy oprogramowania, inżynierowie ds. konfiguracji i jakości oprogramowania, analitycy systemów), natomiast pozostałych [...] ⁹⁰ pracowników było zatrudnionych na stanowiskach administracyjnych.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne pracowników zatrudnionych w związku z Inwestycją ⁹¹ wynosiło w podziale na poszczególne lokalizacje biur Spółki w latach 2018-2020 odpowiednio: [...] ⁹²

(akta kontroli str. 92-104, 349-360, 435-436, 514-517)

Prezes Zarządu wyjaśniła, że dzięki realizacji Inwestycji Spółka rozwijała i wdrażała zaawansowane technologie i systemy informatyczne dla sektora bankowego, efektem czego pozyskała ośmiu nowych klientów, co było możliwe dzięki zatrudnianiu najlepszych specjalistów z branży IT. Inwestycja znacząco wsparła Spółkę w dostępie do unikalnych kompetencji i zasobów ludzkich z całego świata. Luxoft Poland sp. z o.o. miał możliwość realizacji projektów wykorzystujących nowoczesne technologie, które w Polsce nie były dotychczas szeroko używane.

(akta kontroli str. 17-64, 456-463, 497-508, 514-517)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Operacje gospodarcze dotyczące Inwestycji nie były ewidencjonowane w księgach rachunkowych Spółki w sposób umożliwiający jednoznaczne ustalenie, bieżące monitorowanie i weryfikację, w tym kontrolę kosztów Inwestycji oraz ocenę jej wykonania pod względem finansowym, co było niezgodne z § 1 ust. 3 oraz § 4 ust. 4 Umowy.

Sposób kwalifikowania kosztów w ramach Inwestycji, tj. oznaczanie zakupu środków trwałych skrótem „PAIZ”, nie został określony w polityce rachunkowości i nie wynikał z żadnej pisemnej procedury, jak również nie był stosowany w sposób jednolity: część środków trwałych ujętych w Inwestycji posiadała oznaczenie „PAIZ”, inne natomiast kwalifikowano do Inwestycji na podstawie przypisania do konkretnej lokalizacji.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że system księgowy przy odpowiednim sparametryzowaniu raportów umożliwiał sporządzanie informacji koniecznych dla bieżącego monitorowania realizacji Umowy. Spółka była w stanie jednoznacznie ustalić i na bieżąco monitorować i weryfikować koszty Inwestycji, bez konieczności

⁸⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby pracowników. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby pracowników. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby pracowników. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹¹ Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto na jednego pracownika zatrudnionego w związku z Inwestycją z wyłączeniem członków zarządu, zawierające wszystkie stałe wydatki.

⁹² Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie kwot średniego wynagrodzenia i wskaźników procentowych. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

zmian w polityce rachunkowości oraz bez konieczności wydzielenia dodatkowych kont.

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje, że opisany powyżej sposób oznaczania operacji gospodarczych dotyczących Inwestycji umożliwił pracownikom Spółki ich identyfikację w ewidencji księgowej, jednakże nie spełniał on wymogu określonego w Umowie, tj. nie uniemożliwił jednoznacznego ustalenia, bieżącego monitorowania i weryfikacji, w tym kontroli kosztów Inwestycji oraz oceny jej wykonania pod względem finansowym. Tym samym kontrole zewnętrzne, zarówno realizowane przez Ministerstwo, jak i ewentualnie inne podmioty, musiały w tym zakresie bazować na zestawieniach kosztów przygotowywanych przez Spółkę, a nie generowanych z ksiąg rachunkowych.

NIK zauważa przy tym, że w grudniu 2015 r. Spółka zwróciła się do Ministerstwa o wyjaśnienie sposobu prowadzenia ewidencji księgowej i w odpowiedzi uzyskała informację, że nie ma jednolitych wytycznych w tym zakresie, a Przedsiębiorca może prowadzić ewidencję według dowolnej metody, w taki sposób, aby dostępne były dane w zakresie objętym umową i aby w każdej chwili dało się określić zakres wydatków w ramach wspieranej inwestycji. Nie zmienia to jednak oceny Izby, że rozwiązania przyjęte przez Spółkę przy ewidencjonowaniu danych dotyczących Inwestycji nie były zgodne z wymogami Umowy.

(akta kontroli str. 425-434, 451-455)

2. Spółka nie dotrzymała postanowień § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy, dotyczących obowiązku utworzenia do 31 grudnia 2020 r. 1350 nowych miejsc pracy (nie mniej niż 1080).

Na dzień zakończenia Inwestycji Spółka wykazała wprawdzie utworzenie [...] ⁹³ nowych miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty), jednakże nie wyliczyła ich zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy ⁹⁴, który zobowiązywał do utworzenia określonej liczby nowych miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty w stosunku do średniego zatrudnienia w Spółce z 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o Pomoc, które wynosiło 897 etatów (tzw. baza zatrudnienia). Baza zatrudnienia w toku realizacji Inwestycji została zredukowana do poziomu [...] ⁹⁵ etatów ⁹⁶ (spadek o [...] ⁹⁷ etaty), stąd na dzień zakończenia Inwestycji Spółka winna była wykazać utworzenie [...] ⁹⁸ nowych etatów ([...] ⁹⁹ pomniejszone o [...] ¹⁰⁰).

Nieprawidłowe dane dotyczące liczby nowych miejsc pracy utworzonych w związku z Inwestycją zostały przez Spółkę podane w sprawozdaniach finansowo-rzeczowych raportowanych do Ministerstwa w latach 2018-2021 (sprawozdania z 26 września 2018 r., 28 listopada 2018 r., 26 września 2019 r., 17 grudnia 2019 r. oraz z 27 stycznia 2021 r.). Spółka wykazywała w ww. sprawozdaniach jedynie nowe miejsca pracy utworzone w związku z Inwestycją bez odniesienia do stanu bazy zatrudnienia sprzed jej rozpoczęcia, pomimo zamieszczania w sprawozdaniach oświadczenia w treści: „Przedsiębiorca

⁹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby miejsc pracy. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁴ Definicja określona § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy została zmieniona aneksem nr 4 z 27 grudnia 2021 r.

⁹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁶ Poziom średniego zatrudnienia dla pracowników z bazy zatrudnienia dla grudnia 2020 r.

⁹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁰⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 uodip i art. 11 ust. 4 uoznk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie liczby etatów. Wyłączenia dokonano w interesie przedsiębiorcy.

oświadcza, że miejsca pracy utworzone w związku z realizacją Inwestycji zostały wyliczone zgodnie z definicją określoną w § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy”.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że liczba 897 etatów została przez Spółkę podana we wniosku o udzielenie pomocy w 2015 r. i były to dane obliczone na podstawie pełnego zatrudnienia (z 12 miesięcy) w ramach całego podmiotu Luxoft Poland. Podana wartość została następnie zapisana w § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy jako baza zatrudnienia. Zapis ten był od początku w sprzeczności zarówno z intencją Spółki, jak również z zapisami rozporządzenia Komisji Unii Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu¹⁰¹, na podstawie którego została Spółce udzielona pomoc, wskazującymi, że wzrost netto liczby pracowników w ramach Programu powinien być rozpatrywany wyłącznie na poziomie zakładu, a nie całego przedsiębiorstwa. Spółka raportowała nowe miejsca pracy w sposób właściwy dla Inwestycji polegającej na utworzeniu nowego zakładu, deklarując wzrost netto w odniesieniu do zakładu będącego przedmiotem wniosku, bez uwzględnienia miejsc pracy istniejących wcześniej w przedsiębiorstwie. Obrany sposób kalkulowania danych był akceptowany przez Ministerstwo zarówno na etapie raportowania, jak również w toku wszystkich prowadzonych postępowań kontrolnych, co dodatkowo potwierdzało jednakowe rozumienie charakteru projektu przez obie strony. W końcowej fazie Projektu, w toku analizy Umowy, Spółka zwróciła uwagę na zapisy dotyczące bazy zatrudnienia i zwróciła się do Ministerstwa o sprostowanie tych zapisów w sposób zgodny z założeniami Projektu oraz Rozporządzenia, co zostało zaakceptowane i czego wynikiem był aneks nr 4 do Umowy.

(akta kontroli str. 456-463, 474-482)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy podkreślić, że w toku realizacji Inwestycji w latach 2015-2020 (6 lat) Spółka nie podnosiła argumentu związanego z niezgodnością zapisów § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy z intencją Spółki oraz postanowieniami Rozporządzenia. Spółka – zwracając się do Ministerstwa pismem z 29 listopada 2018 r. o akceptację zaliczania nowo tworzonych miejsc pracy w podkrakowskim Zabierzowie na poczet Projektu – argumentowała, że biura ujęte w ramach struktury tej samej firmy nie stanowią odrębnych jednostek organizacyjnych i nie ma żadnego podziału pod względem merytorycznym i organizacyjnym, który rozgraniczałby pracowników Spółki zatrudnionych w Krakowie od tych pracujących na terenie Zabierzowa. Podejście takie wskazuje, że w listopadzie 2018 r. Spółka odmiennie interpretowała pojęcie zakładu i nie odróżniała go od szerszego pojęcia przedsiębiorstwa. W piśmie tym Spółka przypomniła też, że w związku z realizacją Inwestycji zobowiązała się utworzyć 1350 nowych miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty w stosunku do średniego zatrudnienia z 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o pomoc, tj. 897 etatów. W związku z powyższym trudno uznać podniesiony przez Spółkę argument, że zapis dotyczący bazy zatrudnienia zawarty w § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy stał od początku w sprzeczności z intencją Spółki.

Po zakończeniu realizacji Inwestycji pismem z 6 grudnia 2021 r. Spółka zwróciła się do Ministerstwa z wnioskiem o zmianę treści § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy. Aneksem nr 4 z 27 grudnia 2021 r. zmieniono ww. zapis odnoszący się do sposobu liczenia nowych etatów wchodzących w zakres Inwestycji. Zgodnie z nowym brzmieniem § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy Spółka zobowiązana była do utworzenia 1350 nowych miejsc pracy (w tym co najmniej 1 296 dla osób z wyższym wykształceniem) w przeliczeniu na pełne etaty w stosunku do średniego zatrudnienia z 12 miesięcy

¹⁰¹ Dz. U UE L 187/1 z dnia 26 czerwca 2014 r., dalej: *Rozporządzenie*.

poprzedzających złożenie wniosku o Pomoc, które wynosiło 0 etatów. W aneksie nr 4 zawarto ponadto postanowienie, że wprowadzone zmiany nie wpływają na wysokość dotychczas rozliczonych i wypłaconych części kwot Pomocy w latach 2015-2021 i nie mogą stanowić podstawy modyfikacji rozliczonych kwot Pomocy za lata wcześniejsze oraz kwestionowania prawidłowości ich rozliczenia.

(akta kontroli str. 105-106, 208-212, 230-235)

3. Spółka nie spełniła wymogów § 2 ust. 2 Umowy, gdyż w latach 2018-2022 przedstawiała Ministerstwu dane dotyczące łącznej (dla całej Spółki) wysokości zapłaconych podatków CIT, PIT i VAT oraz wartości sprzedaży na rynek krajowy, a nie dane dotyczące ww. kategorii w związku z realizowaną Inwestycją.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że przyczyną takiego stanu rzeczy były występujące ograniczenia techniczne. Spółka nie posiadała możliwości wyodrębnienia wyłącznie tych danych podatkowych, które pozostawały w związku z realizowaną Inwestycją. Ponadto w Umowie nie zawarto metodyki wyodrębniania danych, do których mogłaby zastosować się Spółka. Konieczne byłoby prawdopodobnie prowadzenie osobnych ksiąg dla Inwestycji, co generowałoby po stronie Spółki istotne koszty. Tylko dane o łącznej wysokości podatku miały charakter rzetelnej i nieobarczonej błędem informacji, natomiast dane przedstawione jedynie dla Inwestycji miałyby charakter tylko szacunkowy. Prezes wskazała również, że obowiązki ciężące na Spółce mają w powyższym zakresie jedynie charakter statystyczny, a ich realizacja pozostawała bez bezpośredniego wpływu na określony w Umowie cel oraz rezultat Inwestycji. Ponadto w przekazywanych przez Spółkę pismach jednoznacznie wskazywano, że udostępniane informacje wskazują łączną wysokość podatków zapłaconych, Ministerstwo powinno mieć zatem świadomość, jakie dane są przekazywane, i być w stanie zweryfikować, czy są one zgodne z Umową. Powyższe kwestie nie były sygnalizowane podczas corocznych kontroli realizowanych przez Ministerstwo i nie znalazły się w żadnym protokole pokontrolnym. Ministerstwo nigdy nie kwestionowało przekazywanych przez Spółkę danych, co w ocenie Spółki potwierdzało prawidłowość raportowania.

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień NIK zwraca uwagę, że Spółka w toku realizacji Umowy nie zwracała się do Ministerstwa o zgodę na odstępstwo od Umowy w sposobie raportowania danych podatkowych oraz sprzedażowych, a przekazując coroczne informacje na ten temat za każdym razem wskazywała, że odbywa się to zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 2 Umowy, w którym wyraźnie wskazano zakres przedmiotowy wymaganych informacji. Należy również zauważyć, że ww. dane przekazywane przez Spółkę nigdy nie były przedmiotem kontroli Ministerstwa, ponieważ przedmiotem kontroli były jedynie koszty poniesione w związku z Inwestycją oraz nowe miejsca pracy. Ponadto wskazać należy, że parametry techniczne systemu księgowego, z którego Spółka korzystała od czerwca 2015 r., były jej znane w momencie podpisywania Umowy w listopadzie 2015 r. Spółka nie podejmowała działań w celu dostosowania systemu księgowego do zobowiązania wynikającego z § 2 ust. 2 Umowy, nie oszacowała również kosztów prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób umożliwiający spełnienie wymogów stawianych przez ww. zapis Umowy.

(akta kontroli str. 448-455, 471-495)

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Przedstawianie Ministerstwu w okresie trwałości Projektu danych odnoszących się do Inwestycji i dotyczących łącznej wysokości podatków CIT, PIT, VAT oraz

- podatku od nieruchomości, jakie zostały przez Spółkę zapłacone w związku z realizowaną Inwestycją za rok poprzedni oraz wartości sprzedaży na rynek krajowy – jeśli dotyczy, zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 2 Umowy.
2. Uzgodnienie z ministrem właściwym ds. gospodarki jako stroną Umowy konieczności przedłożenia skorygowanych informacji za lata 2018-2021, zgodnie z § 2 ust. 2 Umowy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, września 2022 r.

Szymon Stokłosa

Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis